

Animacje i symulacje zjawisk, obiektów i systemów

Laboratorium nr 2 Wprowadzenie do programu Blender

> Szymon Datko szymon.datko@pwr.edu.pl

Wydział Informatyki i Telekomunikacji, Politechnika Wrocławska

semestr zimowy 2024/2025

Cel ćwiczenia

- 1. Oswojenie się z interfejsem programu.
- 2. Zbudowanie nieskomplikowanego modelu.
- 3. Poznanie sposobu definiowania własnej tekstury na modelu.

Dlaczego Blender?

"Why the NEW Blender 2.8 is a BIG DEAL"

- Blender Guru, 2019.

https://www.youtube.com/watch?v=MyxWDHy4ppY

Uruchomienie programu

- Program dostępny jest na wszystkie wiodące systemy operacyjne.
- Pozyskać go można:
  - pobierając instalator ze strony https://www.blender.org/, lub
  - korzystając z systemowych menadżerów pakietów, na przykład:
    - apt install blender,
    - dnf install blender,
    - pacman -Syu blender,
    - zypper install blender.

Uwaga!

W lipcu 2019 roku pojawiło się nowe wydanie programu Blender (wersja **2.80**), które wprowadziło nowy interfejs użytkownika oraz zmieniło niektóre skróty klawiszowe. Trzeba mieć to na uwadze, przeglądając materiały szkoleniowe.

Politechnika Wrocławska

Interfejs programu (1)

Domyślnie, zaraz po uruchomieniu, program wygląda jak na rysunku poniżej.*

Interfejs programu (2)

- Standardowe ustawienia myszy w nowej wersji programu:
  - lewy przycisk myszy wykonanie akcji (domyślnie: zaznaczenie),
  - środkowy przycisk myszy obracanie widoku,
  - [Shift] + środkowy przycisk myszy przesuwanie widoku,
  - kółko myszy przybliżanie / oddalanie widoku,
  - prawy przycisk myszy menu kontekstowe,
  - pasek stanu na dole okna informuje o przydatnych skrótach.
- Na górze okna dostępne jest menu i przełącznik przestrzeni roboczych.
  - Na zajęciach przydatne będą przestrzenie Layout i Modeling.
  - Definiują one narzędzia, tryb pracy i rozkład widocznych opcji.
- Po lewej stronie znajduje się menu wyboru trybu pracy i jego narzędzi.
- Po prawej znajduje się panel z listą obiektów i dodatkowymi ustawieniami.

\$

Przydatne ustawienia

- Zwiększenie liczby zmian, o które można się cofnąć ([Ctrl] + [z]).
  - Z menu Edit wybieramy Preferences....
  - Następnie przechodzimy do zakładki System.
  - Wyszukujemy grupę Memory & Limits.
  - Ustawiamy Undo Steps na większą wartość, niż domyślnie 32.
  - Uwaga! Zwiększa to zapotrzebowanie na pamięć RAM.
- Działanie klawisza [Spacja].
  - Z menu Edit wybieramy Preferences....
  - Następnie przechodzimy do zakładki Keymap.
  - Wyszukujemy grupę Preferences.
  - Ustawiamy Spacebar Action na Tools.

Możliwe jest też ustawienie innej wersji językowej, ale lepiej pozostać przy najpopularniejszej wersji angielskiej, gdyż większość poradników bazuje na takiej wersji, a poza tym inne tłumaczenia bywają niekompletne.

Przydatne skróty klawiszowe

- [Tab] przełączanie pomiędzy Object Mode i Edit Mode.
- ['] przełączanie widoku (klawisz nad [Tab] i na lewo od [1]).
- [Alt] + [a] odznaczenie elementów sceny.
- [Shift] + [a] menu wstawiania nowych obiektów na scenę.
- [Ctrl] + [z] cofnięcie ostatniej czynności.
- [x] / [Delete] usunięcie zaznaczonego obiektu.
- [w] wybór narzędzia do zaznaczania (i jego wariantów klika wciśnięć).
- [g] / [r] / [s] podstawowe transformacje: przesunięcie/obrót/skalowanie
  - [Shift] zwiększenie precyzji (ruch myszką powoduje mniejsze zmiany),
  - [Ctrl] wymuszenie skokowych zmian (przyciąganie do siatki),
  - $\left[x\right]$ / $\left[y\right]$ / $\left[z\right]$ ograniczenie transformacji do jednej osi,

Politechnika Wrocławska

Zmniejszenie rozmiarów plików

Jeśli pliki robocze osiągają duże rozmiary, pomocne może być:

- użycie kompresji przy zapisie plików (prawy górny róg przy "zapisz jako"),
- zastosowanie modyfikatora Decimate z wariantem Un-Subdivide,
- usunięcie z projektu zbędnych kopii roboczych obiektów/kolekcji.

✓ Bookmarks ·····	$\leftarrow \rightarrow \uparrow \bigcirc$ /home/sdatko/Desktop/		🔎 Search 🛛 📔 👫 🕂 🗸 💙 🐱
+ Add Bookmark	Name	▼ Date	Size Compress
∽ System			Remap Relative
Home			Save Copy
Documents			
Videos			
Pictures			
✓ Volumes			
🚃 /			
uideos ∷			
✓ Recent			
	untitled.blend		- + Cancel Save As

Materiały pomocnicze – część I

Omówienie interfejsu użytkownika i nawigacji po scenie.

"Blender Tutorial for Complete Beginners - Part 1" - Blender Guru, 2023.

Materiały pomocnicze – część II

- Wstawianie i konfigurowanie obiektów na scenie.
- Manipulowanie siatką obiektu.

"Beginner Blender 4.0 Tutorial - Part 2: Basic Modelling" – Blender Guru, 2023.

https://www.youtube.com/watch?v=tBpnKTAc5Eo

Materiały pomocnicze – część III

- Stworzenie bryły z wyodrębnionej, płaskiej siatki.
- Wyciąganie pojedynczych wierzchołków/krawędzi/powierzchni.

"Beginner Blender 4.0 Tutorial - Part 3: Modelling the Icing" - Blender Guru, 2023.

https://www.youtube.com/watch?v=AqJx5TJyhes

Materiały pomocnicze – część IV

Modelowanie powierzchni obiektu (rzeźbienie).

"Beginner Blender 4.0 Tutorial - Part 4: Sculpting"

- Blender Guru, 2023.

https://www.youtube.com/watch?v=--GVNZnSROc

Materiały pomocnicze – część V

Skonfigurowanie właściwości materiału (koloru, połysku, itp.).

"Beginner Blender 4.0 Tutorial - Part 5: Shading"

- Blender Guru, 2023.

https://www.youtube.com/watch?v=fsL01F5x7yM

Koniec wprowadzenia.

Zadania do wykonania...

Zadania do wykonania (1)

Na ocenę 3.0 należy stworzyć elementarną scenę.

Wskazówki:

- odpowiednik programistycznego "witaj świecie" na rozgrzewkę,
- scena powinna zawierać przynajmniej 3 obiekty obok siebie,
  - obiekty można dodawać w trybach Object Mode i Edit Mode,
  - należy wybrać pozycję Add z menu bieżącego trybu,
  - alternatywnie można skorzystać ze skrótu klawiszowego,
- jako wynik proszę zapisać i przesłać dodatkowo zrzut ekranu,
  - z menu programu wybieramy Render > Render Image,
  - w nowym oknie wybieramy z menu Image > Save As...,
  - preferowany format pliku wyjściowego to JPG z jakością około 85%,
  - generowany jest obraz z punktu widzenia obiektu kamery na scenie
    - w razie potrzeby należy ją również odpowiednio przemieścić.

\$

Zadania do wykonania (2)

Na ocenę 3.5 należy zmodyfikować podstawowy obiekt – sześcian.

Wskazówki:

- należy przejść przez do trybu pracy ze składowymi bryły Edit Mode,
- używając narzędzia nóż (knife, [k]) podzielić jedną ze ścian na 16 części,
  - najpierw najlepiej ustawić widok na rzut prostopadły (np. ['][6]),
  - wykonać 3 pionowe i 3 poziome cięcia, zatwierdzając przez [Enter],
- obrócić kamerę, zaznaczyć kilka z nowych wierzchołków i je przesunąć,
- wyciągnąć jedną ze ścian bryły, po czym ją przeskalować,
  - najpierw wybrać tryb zaznaczania powierzchni (klawisz [3]),
    - następnie kliknąć w dowolną ścianę i nacisnąć przycisk [e] (extrude),
  - na koniec nacisnąć przycisk [s] (scale) i zmienić rozmiar ściany,
- zawinąć jedną ze ścian bryły i zawinąć ją,
  - wybrać dowolną jedną ścianę, a z menu wybrać narzędzie spin,
  - dokonać obrotu wokół dowolnego punktu i osi obrotu,
    - punkt odniesienia określa kursor (menu narzędzi, pozycja 2).

\$

Przykładowy rezultat – zadanie (2)

Zadania do wykonania (3)

Na ocenę 4.0 należy zrealizować własny wariant modelu pączka.

Wskazówki:

- zapoznać się z częściami I, II i III z materiałów pomocniczych,
- celem jest wykonanie samego surowego modelu (z polewą),

- nie trzeba określać parametrów materiałowych, ani kompozycji.

Zadania do wykonania (4)

Na ocenę 4.5 należy dokończyć model pączka.

Wskazówki:

- zapoznać się z częściami IV i V z materiałów pomocniczych,
- w zadaniu trzeba zadbać o odpowiednie wymodelowanie szczegółów,
- warto poeksperymentować z różnymi ustawieniami materiałowymi,
- można zignorować tekstury z serwisu Poligon (użyć innych lub pominąć).

Zadania do wykonania (5)

Na ocenę 5.0 należy wykonać kompletny model rogalika z polewą.

Wskazówki:

- zadanie polega w części na tym samym, co zadania (3) i (4),
- zdecydowanie więcej uwagi należy poświęcić wymodelowaniu przekąski,
- rogalik może mieć formę prostą, albo zakrzywioną do wyboru ;-)